

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.753.2024

Łódź, 28 października 2024 r.

Rada Miejska w Białaczowie

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VIII/42/2024 Rady Miejskiej w Białaczowie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w części obejmującej:

- § 1 pkt 9 w zakresie wyrazów „(bez kwasów i alkaliów) w szczególności: farby, rozpuszczalniki i środki ochrony roślin”,
- § 1 pkt 11 w zakresie wyrazów „w tym zawierającego niebezpieczne składniki”,
- § 1 pkt 13 w zakresie wyrazów „od pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony”
- § 2 ust. 1 i 2,
- § 5 pkt 1 lit. a w zakresie wyrazów „od pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony”,
- § 5 pkt 2 lit. a w zakresie wyrazów „od pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony”,
- § 6,
- § 7 ust. 1 pkt 1 i pkt 2.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 września 2024 r. Rada Miejska w Białaczowie podjęła uchwałę Nr VIII/42/2024 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwała ta została doręczona Wojewodzie Łódzkiemu w dniu 30 września 2024 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Miejskiej w Białaczowie zawiadomienia z 8 października 2024 r. znak: PNIK-I.4131.753.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

Pismem z dnia 15 października 2024 r. znak: BRM.0711.39.2024 Przewodniczący Rady Miejskiej w Białaczowie złożył wyjaśnienia, z których wynika, że Rada Miejska w Białaczowie nie zgadza się z zastrzeżeniami organu nadzoru.

Organ nadzoru uwzględnia wyjaśnienia dotyczące braku pominięcia uregulowania w zakresie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, które to uregulowano w § 4 uchwały, a w pozostałym zakresie przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Jako podstawę podjęcia uchwały Nr VIII/42/2024 Rady Miejskiej w Białaczowie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęto art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6r ust. 2a, ust. 2d, ust. 3, ust. 3a, ust. 3b, ust. 3c, ust. 3d, art. 3 ust. 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) - zwanej dalej ustawą. Zgodnie z art. 6r ust. 3 ustawy rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Stosownie natomiast do brzmienia art. 6r ust. 3d ustawy, uchwała, o której mowa w ust. 3, określa także tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Wskazane w cytowanych przepisach elementy stanowią obligatoryjne i niezbędne minimum, które musi zostać zawarte w uchwale. Niewypełnienie

delegacji ustawowej uznawane jest, tak w orzecznictwie sądowno - administracyjnym, jak i w literaturze przedmiotu, za istotne naruszenie prawa. Organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza wyrok NSA oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r., sygn. akt I SA/Wr 1798/99 (publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

W ocenie organu nadzoru, postanowienia uchwały Nr VIII/42/2024 Rady Miejskiej w Białaczowie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, naruszają prawo w sposób istotny.

W § 1 pkt 9 uchwały w zakresie wyrazów „(bez kwasów i alkaliów) w szczególności: farby, rozpuszczalniki i środki ochrony roślin” Rada Miejska w Białaczowie dokonała nieuprawnionej modyfikacji frakcji odpadów komunalnych, czym przekroczyła delegację ustawową wynikającą z art. 6r ust. 3 i 3a w związku z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, bowiem frakcją odpadów komunalnych są chemikalia. Mając na uwadze wymienione przepisy ustawy tj. art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, należy stwierdzić, że dokonano nieuprawnionej modyfikacji przepisów powszechnie obowiązujących w zakresie nazewnictwa jednej z frakcji odpadów. Przypomnieć trzeba, że omawiana uchwała stanowi akt prawa miejscowego (normatywny akt wykonawczy), co oznacza, że Rada Miejska w Białaczowie uchwalając przedmiotową uchwałę nie może wykroczać poza granice upoważnienia określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z treści art. 94 Konstytucji RP wynika, że każdy akt prawa miejscowego ma charakter wykonawczy w stosunku do ustaw, a jako taki winien być oparty na ustawie upoważniającej i nie przekraczać zakresu upoważnienia.

Również w § 1 pkt 11 uchwały w zakresie wyrazów „w tym zawierającego niebezpieczne składniki” Rada Miejska w Białaczowie dokonała nieuprawnionej modyfikacji frakcji odpadów komunalnych, czym przekroczyła delegację ustawową wynikającą 6r ust. 3 i 3a w związku z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, gdyż frakcją odpadów komunalnych jest zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Zatem dodatkowe postanowienie o składzie wymienionej frakcji odpadów komunalnych stanowi modyfikację przepisów ustawowych.

Przekracza delegację zawartą w 6r ust. 3 i 3a w związku z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy § 1 pkt 13, § 5 pkt 1 lit. a oraz § 5 pkt 2 lit. a uchwały w zakresie wyrazów „od pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony”. Ponadto należy wskazać, że przepis art. 6r ust. 3a ustawy dopuszcza możliwość ograniczenia jedynie ilości zużytych opon odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wprowadzenie przez Radę Miejską w Białaczowie jakichkolwiek innych ograniczeń lub wyłączeń (dotyczących np. rodzaju opon) stanowi zatem przekroczenie granic upoważnienia ustawowego. Dodatkowo należy wskazać, że przepis art. 6r ust. 3a ustawy posługuje się pojęciem „zużytych opon”. Rada nie jest zatem władna definiować tego pojęcia, w szczególności Rada nie posiada kompetencji do rozstrzygnięcia, jakiego rodzaju opony nie stanowią frakcji odpadów komunalnych „zużyte opony”. Pojęcie „zużyte opony” należy definiować uwzględniając treść art. 3 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.). Według tego przepisu odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane: z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych - przy czym odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

Ocena, czy dana zużyta opona nie stanowi odpadu komunalnego, a tym samym nie zostanie przyjęta do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, może być dokonana tylko w realiach konkretnego przypadku, nie zaś w akcie o charakterze generalno - abstrakcyjnym (akcie prawa miejscowego).

W § 2 ust. 1 i ust. 2 uchwały Rada Miejska w Białaczowie uregulowała obowiązki właścicieli nieruchomości, czym przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego z art. 6r ust. 3 ustawy. Przytoczony przepis ustawy upoważnia radę gminy (miasta) jedynie do nakładania obowiązków na podmioty odbierające odpady komunalne, a nie na właścicieli nieruchomości (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 29 listopada 2023 r, sygn. akt II SA/Łd 834/23).

Treść § 6 oraz § 7 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały również przekracza delegację ustawową wynikającą z art. 6r ust. 3 ustawy, z przyczyn, o których mowa powyżej.

Reasumując, uchwała Nr VIII/42/2024 Rady Miejskiej w Białaczowie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w istotny sposób narusza prawo tj. 6r ust. 3 i 3a w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały we wskazanej części.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Burmistrz Białaczowa